

اثر سن بر گوارش پذیری پیش سکومی پروتین کنجاله کلزا و ویژگی های لاشه بوقلمون های نژاد انگلیسی

فاطمه صائمی^۱، محمد رضا رضوانی^{۲*}، امیر اخلاقی^۳، محمد مهدی امتی^۴، محمد دادپسند^۵، هادی آتشی^۶
^۱دانش آموخته‌ی کارشناسی‌ارشد و ^۲عضو هیات علمی بخش علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز
* نویسنده مسئول: دکتر محمد رضا رضوانی، بخش علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز
کد پستی: ۶۵۱۸۶-۷۱۴۴۱، شیراز، ایران تلفن: ۰۷۱۱۶۱۳۸۳۰۰، فاکس: ۰۷۱۱۲۲۸۶۰۷۳، پست

الکترونیک: Rezvani@shirazu.ac.ir

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی اثر سن و همچنین استفاده از روش استاندارد سازی گوارش‌پذیری پیش‌سکومی بر گوارش‌پذیری پروتین کنجاله کلزا، روی بوقلمون‌های نژاد انگلیسی^{۱۵۲} (BUT) انجام شد. شمار ۹۶ بوقلمون به دو گروه کنترل و آزمایشی تقسیم شدند که هر گروه شامل ۱۲ پرنده با ۴ تکرار بود. به گروه کنترل جیره‌ی شاهد و به گروه آزمایشی جیره آزمایشی که ۲۰ درصد کنجاله کلزا جایگزین نشاسته ذرت جیره کنترل شده بود خورانده شد. ۴ پرنده از هر قفس در ۳ سن مختلف (۹، ۱۶ و ۲۱ هفتگی) کشتار شدند. محتویات بخش انتهایی روده باریک خارج شدند و به آزمایشگاه منتقل شدند. روش گوارش‌پذیری پیش-سکومی اثر فعالیت میکروبی بخش انتهایی دستگاه گوارش پرنده را بر سنجش‌ها به حداقل می‌رساند. در این پژوهش، گوارش-پذیری کنجاله کلزا با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره (Linear Regression Multiple) محاسبه شد. ضریب تبدیل غذایی به طور خطی افزایش یافت و با افزایش سن روند کاهشی در وزن نسبی اجزای دستگاه گوارش دیده شد. استفاده از این روش، اثر ترکیبات درون‌زادی بر گوارش‌پذیری را تصحیح کرد. اثر سن بر گوارش‌پذیری کنجاله کلزا معنی‌دار نبود ($P > 0.05$). می‌توان نتیجه گرفت که روش رگرسیون چند متغیره می‌تواند به عنوان روشی استاندارد، در تصحیح اثر سن مربوط به دفع نیتروژن درون‌زادی پرنده، مورد استفاده قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: سن، کنجاله کلزا، گوارش‌پذیری پیش سکومی پروتین، بوقلمون نژاد انگلیسی

مقدمه

در دنیا علاوه بر نژادهای زیتنی بوقلمون، شماری از نژادهای سفید بوقلمون، مانند نژاد بوقلمون انگلیسی (BUT)^{۱۵۳} وجود دارند که برخی تجاری هستند و به سراسر دنیا صادر می‌شوند. اصلاح‌نژاد این نژاد، افزایش وزن قابل توجهی را در پی داشته است. این نژاد دارای راندمان تبدیل غذایی بالایی است اما تحقیقات در این زمینه هنوز ادامه دارد. صائمی و همکاران (۱۳۹۰) در تحقیقی در استان فارس نشان دادند که وزن این پرنده‌ها در طی یک دوره ۲۲ هفته‌ای به حدود ۱۸ کیلوگرم، با ضریب تبدیل خوراک ۲/۷ رسید (۱).

طراحی آزمایش‌های گوارش‌پذیری در جهت تخمین قابلیت استفاده از ترکیبات پروتینی از جمله‌ی این تحقیقات مهم محسوب می‌شوند. متابولیسم نیتروژن در سکوم و سایر بخش‌های پایانی دستگاه گوارش، بر تعیین قابلیت هضم پروتئین، از راه

¹⁵² British United Turkey

¹⁵³ British United Turkey